

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg
Poststraat 8
6135 KR Sittard

Datum **13 JUL 2020**
Betreft euregionale problematiek ondernemers

**Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen**
Afdeling Participatie en
Financiële Sturing

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. A.I. Oei
T 070-3336182
AOei@minszw.nl

Onze referentie
2020-0000095615

Uw referentie
ESZL/20200527-1 en
ESZL/20200331-1

Geachte mevrouw, heren,

Dank voor uw brieven van 31 maart en 27 mei 2020 inzake de problematiek van de grensondernemers, die in Nederland hun bedrijf uitoefenen en in België of Duitsland wonen.

Grensondernemers die in Nederland een onderneming hebben maar over de grens wonen, kunnen aanspraak maken op een Tozo-lening. Echter, niet op het inkomensdeel. U geeft in dit verband in uw brief van 27 mei aan dat voor met name de groep Nederlanders en Belgen die in België wonen en in Nederland ondernemen er nog geen met de Tozo vergelijkbare regeling voor levensonderhoud is en dat er volgens u sprake is van een lacune in de regelgeving.

De situatie van in België woonachtige zelfstandigen met een bedrijf in Nederland, waar u in uw brief van 27 mei naar verwijst, is mij bekend. Het Nederlandse kabinet en ook de regeringen van de andere lidstaten in de EU doen er in deze moeilijke tijden alles aan om werkgevers, werknemers en zelfstandigen de nodige ondersteuning te geven. Elke lidstaat heeft daarbij de maatregelen genomen die passen bij het eigen land. Zo heeft het Nederlandse kabinet gekozen voor een massief en breed pakket om banen te behouden en de economische gevolgen voor zelfstandig ondernemers te beperken. Onlangs is besloten dit pakket, met een aantal aanpassingen, te verlengen tot en met september.

Als crisismaatregel voor zelfstandigen is gekozen voor een tijdelijke vereenvoudiging van de reeds bestaande bijstandsregeling voor zelfstandigen. Deze regeling, de Tozo, is dus geënt op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) en vindt zijn grondslag in de Participatiewet, die de sociale bijstand in Nederland regelt. In de Participatiewet is een van de basisprincipes het territorialiteitsbeginsel; alleen mensen die rechtmatig in Nederland woonachtig zijn, kunnen aanspraak maken op sociale bijstand. Dit beginsel geldt daarom ook voor de Tozo. Dit betekent dat het recht op bijstand voor levensonderhoud beperkt is tot in Nederland woonachtige zelfstandigen. Een in Nederland woonachtige zelfstandige met een bedrijf gevestigd in een ander EU- of EER-land of Zwitserland heeft dus hetzelfde recht als een in Nederland woonachtige

zelfstandige met een bedrijf gevestigd in Nederland. Op deze wijze is er in alle gevallen een territoriale band met Nederland.

Daarbij verstrekt de Nederlandse overheid ook informatie aan mensen die verhuizen naar het buitenland: zij krijgen te horen dat er geen recht meer is op (Nederlandse) bijstand. Sociale bijstand wordt niet geëxporteerd, maar wordt toegekend aan alle behoeftigen die legaal in Nederland verblijven.

Andere EU-lidstaten hanteren in beginsel ook het territorialiteitsbeginsel voor de reguliere bijstand voor levensonderhoud, hetgeen betekent dat iedere EU-lidstaat verantwoordelijk is voor de bijstand voor levensonderhoud voor zijn eigen inwoners. In die zin is er sprake van een sluitend systeem en is er geen lacune.

Landen kunnen ervoor kiezen de voorwaarden voor de bijstand te versoepelen. Nederland heeft de toegang tot de bijstand versoepeld voor zelfstandig ondernemers, waardoor nu ook zelfstandigen die in Nederland wonen en een bedrijf in het buitenland hebben een Tozo-uitkering kunnen krijgen. In Duitsland is de bijstandsregeling ook tijdelijk versoepeld ("Arbeitslosengeld II"). Zoals u in uw brief ook terecht signaleert, heeft België niet gekozen voor versoepeling van de bijstand (leefloon), maar voor een andersoortige regeling, het "overbruggingsrecht voor zelfstandigen". Deze regeling biedt een inkomensvervangende uitkering voor zelfstandigen met een actief bedrijf in België, ongeacht of zij woonachtig zijn in België of in een andere EU-lidstaat.

De groep ondernemers die in België woont en in Nederland de zelfstandige activiteit uitoefent, komt dus niet in aanmerking voor een Nederlandse bijstandsuitkering. Deze groep kan wel onder dezelfde voorwaarden als de zelfstandigen die wonen en werken in Nederland in aanmerking komen voor een lening bedrijfskapitaal van maximaal € 10.157. Deze groep met een bedrijf dat is gevestigd in Nederland en beschikt over personeel, kan ook in aanmerking komen voor de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW) voor zover het personeel in Nederland verzekerd is voor de sociale zekerheid en aan alle voorwaarden van de NOW is voldaan. De NOW betreft een tegemoetkoming in de loonkosten. Daarnaast kan deze groep in aanmerking komen voor de regeling 'Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren' (TOGS) COVID-19 (een tegemoetkoming van € 4.000,-) als de onderneming behoort tot een van de aangewezen sectoren die door de Nederlandse overheidsmaatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus zijn getroffen en als wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden. Verder kan deze groep mogelijk een beroep doen op de regeling subsidie financiering vaste lasten MKB COVID-19. Bedrijven in bepaalde aangewezen sectoren kunnen op grond van deze regeling afhankelijk van de omvang van het bedrijf, de hoogte van de vaste kosten, en de mate van omzetsderving, als zij voldoen aan de gestelde criteria aanspraak maken op een tegemoetkoming voor hun vaste bedrijfslasten tot een maximum van € 50.000,- voor de periode juni-september. Ten slotte zijn er allerlei maatregelen getroffen voor ondernemers m.b.t. extra kredietfaciliteiten en in de belasting sfeer (uitstel van betalingen van belastingsschulden). Het is dus zeker niet zo dat ondernemers die in België woonachtig zijn en van wie het bedrijf of zelfstandig beroep in Nederland is gevestigd geen beroep kunnen doen op Nederlandse steunmaatregelen.

Tot slot verwijs ik u voor nadere informatie nog naar de brieven van mijn voorganger aan de Tweede Kamer (TK) van 24 april, van 25 mei en 1 juli 2020 (zie bijlagen).

**Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen**
Afdeling Participatie en
Financiële Sturing

Datum
13 JUL 2020
Onze referentie
2020-0000095615

In de eerste brief wordt aangegeven waarom deze groep ondernemers geen toegang heeft tot de Tozo voor levensonderhoud. In de tweede brief wordt antwoord gegeven in bijlage 2020Z07564 op de Kamervragen van de leden Palland en Amhaouch. Op 9 juni is een motie van de leden Van der Molen en Palland aangenomen met het verzoek om met België te overleggen over de positie van grensondernemers. In de brief van 1 juli 2020 wordt de Tweede Kamer onder andere over de uitkomsten van dit overleg geïnformeerd.

Ik dank u voor uw betrokkenheid bij dit onderwerp en hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

B. van 't Wout

**Directie Participatie &
Decentrale Voorzieningen**
Afdeling Participatie en
Financiële Sturing

Datum
13 JUL 2020
Onze referentie
2020-0000095615